

Örtofta 21:1

Nr 1
november 2006

Ett nyhetsbrev från Eslöv Lund Kraftvärmeverk AB

Välkommen till
nyhetsbrevet sid 2

Kjäll har haft
koll länge sid 3-7

Välkommen till Örtofta 21:1!

Örtofta 21:1 är benämningen på tomten som vi planerar att bygga ett biobränsleldat kraftvärmeverk på. Men Örtofta 21:1 är också namnet på det här nyhetsbrevet. Det nummer som du just nu håller i din hand är det allra första, men redan i början av december kommer ytterligare ett nummer att distribueras.

Nyhetsbrevet är en exklusiv publikation, gjord enbart för dig som bor i området kring det planerade biokraftvärmeverket. Här kommer du att få fortlöpande information från oss om projektet. I nyhetsbrevet kommer du också att kunna läsa intressanta artiklar och intervjuer som har anknytning till Örtofta.

I det här numret kan du till exempel höra vad 93-årige Kjäll Larsson har att berätta om bygden. Kanske ser du honom någon dag när han promenerar genom byn – passa då på att prata en stund om du vill veta

mer om Örtofta! En frisör barnfödd i Väggarp, som haft salong i Örtofta i närmare 60 år, har förstås fått höra en hel del historier genom åren. Det Kjäll inte vet om bygden är knappast värt att veta.

Själv är jag administrativt ansvarig för Eslöv Lund Kraftvärmeverk AB och det innebär att jag ansvarar för nyhetsbrevet. Framöver kommer vi bland annat att skriva om hur tillståndsprocessen går till och hur miljödomstolen fungerar. Du kommer också att få möta fler intressanta personer från bygden.

Hör gärna av dig om det är något du undrar över eller vill veta mer om, så kan det kanske bli en artikel i något av våra kommande nummer – det här är ett forum för dig. Tipsa oss gärna, du hittar all kontaktinformation på sista sidan i varje nummer!

Lennart Friberg

Kjäll har haft koll på läget i nästan 100 år

Kjäll Larsson köpte sin första bil, en tio år gammal T-Ford som kostade 100 kronor, 1936. Det var samma år som Sonia Henie vann konståknings-OS och Storbritannien tog OS-guld i ishockey i Garmisch-Partenkirchen, medan den tyske rikskanslern sedan två år tillbaka, Adolf Hitler, såg på.

Det här var alltså tre år före andra världskrigets utbrott och på den tiden kostade bensinen 25 öre litern, lika mycket som Kjäll Larsson tog för en rakning i sin frisörsalong i Örtofta.

- Jag köpte bilen av en taxichaufför som sålde den. Ja, sedan fick jag dessutom betala 65 kronor för körkortet.

Egentligen var inte Kjäll speciellt intresserad av bilar, men eftersom hans fru, Ebba, just då var sjuk och befann sig på Orups sanatorium, kom bilen trots allt väl till pass.

- Visst har man varit med om många äventyr med den där bilen, bland annat minns jag en gång när jag inte kunde begripa varför bilen drog så åt ena hållet hela tiden. Inte förrän jag efter en god stund upptäckte att

jag hade fått punktering. Och det var svårt att hitta däck till bilen också.

Bensinsnål radio

Tiden som bilägare blev inte särskilt långvarig. Efter ett år bytte Kjäll bort bilen mot en annan av tidens moderniteter, en radio.

- Den var bättre, för den drog ingen bensin!

Med radion kom världen in i vardagsrummet och det var ute i världen som de stora och avgörande,

Väggarps skola 1906

historiska händelserna ägde rum. När Kjäll haft sin frisørsalong öppen i sex år, bröt andra världskriget ut.

- Då fanns här fyra affärer och två banker, berättar Kjäll. Här bodde mycket folk då, det behövdes många händer i lantbruket. Och sockerbruket gav utkomst till många, det fanns människor i Dalby och Södra Sandby som kom hit för att jobba på bruket. De bodde provisoriskt i baracker och hälsade på sina familjer så ofta det fanns tillfälle, men det var framför allt på 1920-talet.

100 Väggarps elever

Vid den tiden var järnvägen viktig. Ängloken drog vagnarna som läm-

nade betor på bruket och hämtade socker i stället. Att vägen som ledde fram till järnvägsstationen i Örtofta var betydelsefull märktes inte minst på att det var den allra första som asfalterades, år 1924.

Kjäll Larsson är född i Väggarp 1913, året innan första världskriget bröt ut, och hans egen far, son till en skogsbonde i Göinge, arbetade på sockerbruket. Kjäll är yngst i syskonskaran, som består av sex barn. Men i dag är det bara Kjäll, som går på sitt 94:e år, som finns i livet.

- På den tiden föddes det många barn och i skolan som låg vid kyrkan gick över 100 elever, berättar han.

Att han blev frisör och barberare

var mer en slump än något medvetet val. Han slutade skolan 1927 och året därpå började han arbeta hos en rörläggare.

- Men han spelade konkurs efter tre veckor, så 1929 började jag som frisörlärling i Lund i stället. 1933 öppnade jag min egen salong här i Örtofta. Här fanns många som behövde klippas till!

Arbetet som frisör innebar mycket kvällsjobb. Kunderna bestod nämligen till största delen av män som arbetade inom lantbruket.

- Drängarna slutade inte före halv sju, så jag jobbade fram till nio, halvtio på kvällen. Då bodde jag invid frisørsalongen, så det gick bra. Mitt på dagen fanns det inte så många kunder så det gällde att jobba snabbt om man skulle tjäna något. Så även om jag alltid varit idrottsintresserad och motionerat mycket, så kunde jag till exempel aldrig spela fotboll, för jag var inte ledig på kvällarna när alla andra spelade. Men jag har varit aktiv i styrelsen i Örtofta IS i stället – jag gick med i klubben som tioåring 1923.

Kundvård

Det fanns emellertid en del som kunde anlita Kjäll Larssons tjänster även under dagtid. Friherren på Örtofta slott, Jacob Bennet, var en av dem. På ålderns höst behövde han rakas och få sina mustascher klippa,

så Kjäll cyklade till slottet fyra dagar i veckan.

- Det tog tid att cykla dit, men han fick betala samma pris som alla andra, så jag tjänade inte mer på en baron än på hans ryktare!

Mot slutet av 1940-talet gällde det dock att vårda de kunder som fanns. Efter andra världskrigets slut skedde stora rationaliseringar inom lantbruket.

Ebba, Kuno och Kjäll 1937

- Man kan säga att omslaget kom när hästarna försvann och traktorn kom. Plötsligt behövdes inte lika många människor som arbetade längre.

Stor affär

Kjäll berättar om alla de möjligheter som lantbruket erbjöd innan dess. I huset där den nuvarande pizzerian i

Kjäll framför sin gamla frisersalong

Örtofta ligger, fanns en affär som hade eget bageri och eget bryggeri. Enbart den affären sysselsatte dussintalet personer.

- Där fanns tre affärsbiträden, en föreståndare och en kassör. Dessutom tre bagare, två bryggare och så två personer som bara hade hand om expedieringen av kol och koks. Det var nämligen kol och koks som huvudsakligen användes för uppvärmningen av husen.

- Det är klart att det var besvärligt och smutsigt med kol och koks. I dag är det skönt att slippa tänka så mycket på värmen hemma, säger Kjäll.

Trots att lantbruket sysselsatte allt färre, så kunde hans frisersalong ändå överleva. För sockerbruket hade många anställda som alla behövde klippas och rakas.

Bruket en förutsättning

- Man kan säga att sockerbruket har varit en förutsättning för mig,

menar Kjäll.

I dag erbjuder lantbruket möjligheter av annat slag. Inte minst när det handlar om odling av energigrödor. Kjäll vet att Lunds Energi planerar att bygga ett biokraftvärmeverk i Örtofta, men han har inte funderat särskilt mycket på det.

- Nej, det kan man inte säga. Jag har faktiskt inte skänkt det en tanke. Jag är så gammal så jag har lärt mig att utvecklingen – den kan man inte strida emot.

Trots att det var 16 år sedan Kjäll bommade igen sin frisersalong i Örtofta, 77 år gammal, så har han fortfarande glädje av sockerbruket. Tre dagar i veckan går han dit för att äta, sommar som vinter. Det är en rejäl promenad för en man på dryga 90 år, men Kjäll har alltid gått mycket och tycker inte att det är speciellt märkvärdigt.

Aktiv fritid

- Förr gick jag alltid en timme varje dag innan arbetet och alla i familjen har levt aktivt på fritiden. Min yngste son, Göran, var simmare i Poseidon i Lund och äldste sonen, Kuno, spelade fotboll i Lunds BK.

Kjäll själv har haft kanot i 70 år. Den fjärde kanoten har han fortfarande kvar, men han påpekar att han inte längre går i den. Men idrottsintresset finns där. Han bor bara ett stenkast från idrottsplatsen och ser ofta

Örtoftas matcher.

- Och när jag läser tidningen läser jag sporten mest. Nu när jag är så gammal så läser jag mycket, framför allt böcker, säger Kjäll och visar de två han för tillfället håller på med, en biografi om fotbollens svarta pärla, Pelé, och en bok som heter Söderhavets sju

vågor.

Han bor i egen lägenhet men får hjälp med städningen av hemtjänsten, så några planer på att flytta har han inte.

- Nej, inte alls. Jag har alltid trivts bra här i Örtofta!

Kort information om projektet

Eslöv Lund Kraftvärmeverk AB, lämnade den 10 juli i år in en ansökan till miljödomstolen i Växjö för att få bygga ett bibränsleldat kraftvärmeverk i Örtofta. Efter det att miljödomstolen kungör ansökan kommer den att läggas ut på vår hemsida www.elkv.se

Parallellt med att miljödomstolen prövar om den planerade anläggningen uppfyller miljökraven så pågår ett arbete hos Eslövs kommun med en detaljplan. Detaljplanen ska upprättas enligt normalt planförfarande och starta med ett planprogram. Planprogrammet ska redovisa de allmänna intressena och sammanhangen i bygden. Planprogrammet innehåller en ortsanalys och en inventering av kulturhistoriska värden inom Örtofta, Vaggarp och Toftaholm med närområden. Planprogrammet kommer att

sändas ut till hushållen runt tomten. Avsändare är Eslövs kommun.

Den 16 november kommer Eslövs kommun att ha ett samrådsmöte angående frågeställningen i matsalen på Danisco Sugar, med start kl. 18.30. Efter samrådsmötet kommer förslaget till planprogram att ses över och därefter ställas ut så att berörda kan yttra sig.

Arbetet med detaljplan beräknas att hålla på till mitten av år 2007. Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden i Eslövs kommun ansvarar för hanteringen av frågan.

Läs mer på Eslövs kommuns hemsida, www.eslovskommun.se angående detaljplan.

Detaljplanen är reglerad av lagar och förordningar. Läs mer på www.boverket.se.

Tidsaxeln

Tävling!

Skriv en slogan med max 15 ord om Örtofta där ordet värme ingår!

Bästa slogan belönas med en tre-rättersmiddag för två på restaurang Grappo i Eslöv. Näst bästa slogan belönas med två hämtpizzor från Örtoftas pizzeria och i kiosken i Örtofta väntar en trisslott på avhämtning, för den tredje bästa slogan.

Du kan mejla din slogan tillsammans med ditt namn och din adress till: lennart.friberg@lundsenergi.se eller skicka den med snigelpost till: Eslöv Lund Kraftvärmeverk AB, Att: Lennart Friberg, Box 25, 221 00 Lund, senast tisdagen den 21 november.

Kontaktinformation

Örtofta 21:1 är ett nyhetsbrev som ges ut av Eslöv Lund Kraftvärmeverk AB, ett bolag inom Lunds Energikoncernen.

Frågor kring projektet eller nyhetsbrevet, kontakta Lennart Friberg, 046-212 77 14 eller e-post: lennart.friberg@lundsenergi.se

I nästa nummer:

Håll utkik efter nästa nummer av Örtofta 21:1 som kommer ut i december. Då kan du bland annat läsa om miljödorstolen, men du får också möta Tommy Samuelsson, som bor i fattighuset i Vaggarp och Nils-Ove Rasmusson, vd för Eslöv Lund Kraftvärmeverk AB.

Läs mer på nätet!

Vill du läsa fler intervjuer med människor som direkt eller indirekt berörs av det planerade biokraftvärmeverket?

Då kan du gå in på www.elkv.se och läsa vidare. Där hittar du också mycket annan information om den planerade anläggningen.

Eslöv Lund Kraftvärmeverk AB

Box 25
221 00 Lund

Besöksadress Trollebergsvägen 5

Telefon

046-35 60 00

Fax

046-18 92 62

E-post

le@lundsenergi.se

Webbplats www.elkv.se

Miljöcertifierat enligt ISO 14001